

at gaa videre. Dette ønsker jeg at forudskikke, fordi det ogsaa er min Mening at indskrænke mig til et Par Indvendinger imod Forslagene. Jeg har flere, men skal selvfølgelig ikke komme ind paa Gentagelser, særlig fordi et andet æret Medlem (Sofus Høgsbro), som jeg af gammel Vane og naturlig Tilbøjelighed gerne lader tale paa mine Vegne, har sagt en Del af, hvad jeg i saa Henseende kunde ønske at sige.

Det, jeg særlig ønsker at fremdrage, er, hvorledes de *grundtvigske Frimenigheder* egentlig ere stillede efter de Forslag, som her ligge for os. Der er jo allerede rørt ved det Spørgsmaal fra anden Side; det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) og i Gaar det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (J. Jensen) ere komne ind derpaa, men saa vidt jeg hørte den højtærede Minister, rørte han ikke ved disse Spørgsmaal. Det giver mig yderligere Anledning til at gaa nærmere ind paa dette Spørgsmaal, thi det er jo et Spørgsmaal af ikke ringe praktisk Betydning og et Spørgsmaal, som det særlig ligger nær for os, som repræsentere saadanne Frimenigheder, at drage frem. Det Spørgsmaal, som har Betydning for disse Frimenigheder, er dette: Ere vi med eller ikke med i de Rettigheder, som gives ved disse Lovforslag? Jeg nævner Rettigheder, men selvfølgelig ved jeg nok, at dermed følger Pligter, Pligter, som sikkert de paagældende heller ikke noget Øjeblik vilde vægre sig ved at tage imod, naar de blot faa Rettighederne.

Man kan jo ikke afgøre dette Spørgsmaal ved blot at henvise til — jeg taler nu først om Lovforslaget om Menighedsraad —, at der i § 4 opstilles som Betingelse for Valgret og Valgbarhed til Menighedsraadene, at man er en af de „til Folkekirken hørende Beboere“, thi herved alene udelukkes ikke Medlemmerne af de grundtvigske Frimenigheder, det gaar jeg i alt Fald ud fra. Jeg ved meget vel, at man fra folkekirkelig Side, det vil sige fra Folkekirkens øverste Styrelses Side, har opfattet Sagen anderledes og har, da den første Frimenighed her i Landet var bleven dannet i 1883, udtalt, at derved var ogsaa dens Medlemmer udtraadte af Folkekirken og kunde ikke længere nyde de Goder, som Folkekirkens Medlemmer have. (Afbrydelse). Ikke en Gang være Medlem af en Skolekommission, siger det ærede Medlem her foran (Berntsen). Det er der et andet æret Medlem af denne Sal, som kan tale med om, som selv har lidt under

dette. Men paa det Punkt vil jeg dog nævne med Anerkendelse — jeg vil haabe, at det vil blive Praktis —, at man er vegen bort fra det igen. Saa vidt jeg ved, har tidligere Kultusminister Sthyr allerede foretaget en Vending paa dette Punkt. I alt Fald er der en Mand nede i min Valgkreds, hvem man først havde nægtet Tilladelse til at sidde i Skolekommissionen, fordi han havde gaaet til Alters i en Frimenighed, men som ved Kultusministerens Afgørelse fik Lov til at sidde der; dog tror jeg nok, at det blev paalagt ham, at han ikke maatte blande sig i Eksaminationen i Religion. — Altsaa, jeg ved nok, at man fra Ministeriets og Biskoppernes Side fra den Tid af indtil nu har betragtet Medlemmer af disse grundtvigske Frimenigheder som ikke hørende til Folkekirken, men jeg kan ikke anerkende denne Betragtning for rigtig, og det er jo kun en ministeriel Betragtning, det er aldrig fastslaaet ved Lov, saa det er noget, vi have Lov til at disputere om, og noget, som kan forandres den Dag, den højtærede Kultusminister vil forandre det. Jeg beder nemlig ærede Medlemmer erindre, hvorledes Stillingen er. Disse Mænd og Kvinder, der have sluttet sig til de grundtvigske Frimenigheder, have, saa vidt jeg kender Forholdene, aldrig meldt sig ud af Folkekirken, aldrig ønsket at træde ud af den, aldrig ønsket paa nogen Maade at bryde Forholdet til de øvrige Medlemmer af Folkekirken, det eneste, de have ønsket, er at have Lov til at holde Gudstjeneste med den Præst, som de have valgt sig, og som har været villig til at betjene dem under de Former, de *ydre* Former, som de nu finde rigtigst. Der er jo intet i deres Lære eller i det Ord, som forkyndes i disse Frimenigheder, som i mindste Maade kommer i Strid med Folkekirkens egen Lære. Det er end ikke paastaaet fra nogen Side, det er aldrig blevet gjort gældende imod dem. Det, man har behøjet dem, er blot dette, at de ikke have villet holde sig Folkekirkens *ydre* Forskrifter efterrettelig. Man har aldrig bestridt eller kunnet bestride, at de fuldt ud staa paa evangelisk-luthersk Grund, og naar de gøre det og derhos ere, som jo alle deres ældre Medlemmer ere, døbt og endda konfirmerede i den egentlige Folkekirke, ser jeg ikke, med hvad Ret man fra Bispens eller Ministeriets Side erklærer dem for ikke at være Medlemmer af Folkekirken. Det er en Ret, som jeg ikke tror, at Ministeriet eller Biskopperne have. Jeg støtter mig i saa Henseende bl. a. til en Ud-